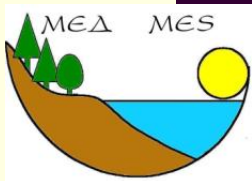

Биолошката разновидност на Република Македонија

Љупчо Меловски, МЕД

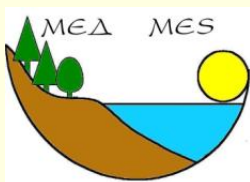
Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Биолошка разновидност

- И покрај тоа што истражувањето на биолошката разновидност сè уште не е комплетирано, разновидноста на стаништата, растителните заедници и видовите е импресивна. Република Македонија е меѓу најбогатите европски земји во однос на биолошката разновидност.
- Но, состојбата со биодиверзитетот во Македонија не е розова.....

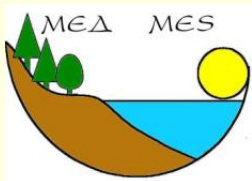
Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Климатско-вегетациски-почвени зони

- Основните причини за богатиот биодиверзитет во македонија се многубројни ....
- Во зависност од регионалната клима, распоредот на почвите и вегетацијата, во Република Македонија може да се издвојат осум климатско-вегетациски-почвени зони.
- Овие зони го претставуваат разнообразието на биоми во Република Македонија: од псевдомакиите во најнискиот регион до станишта слични на арктичка тундра во највисоките делови на планините.

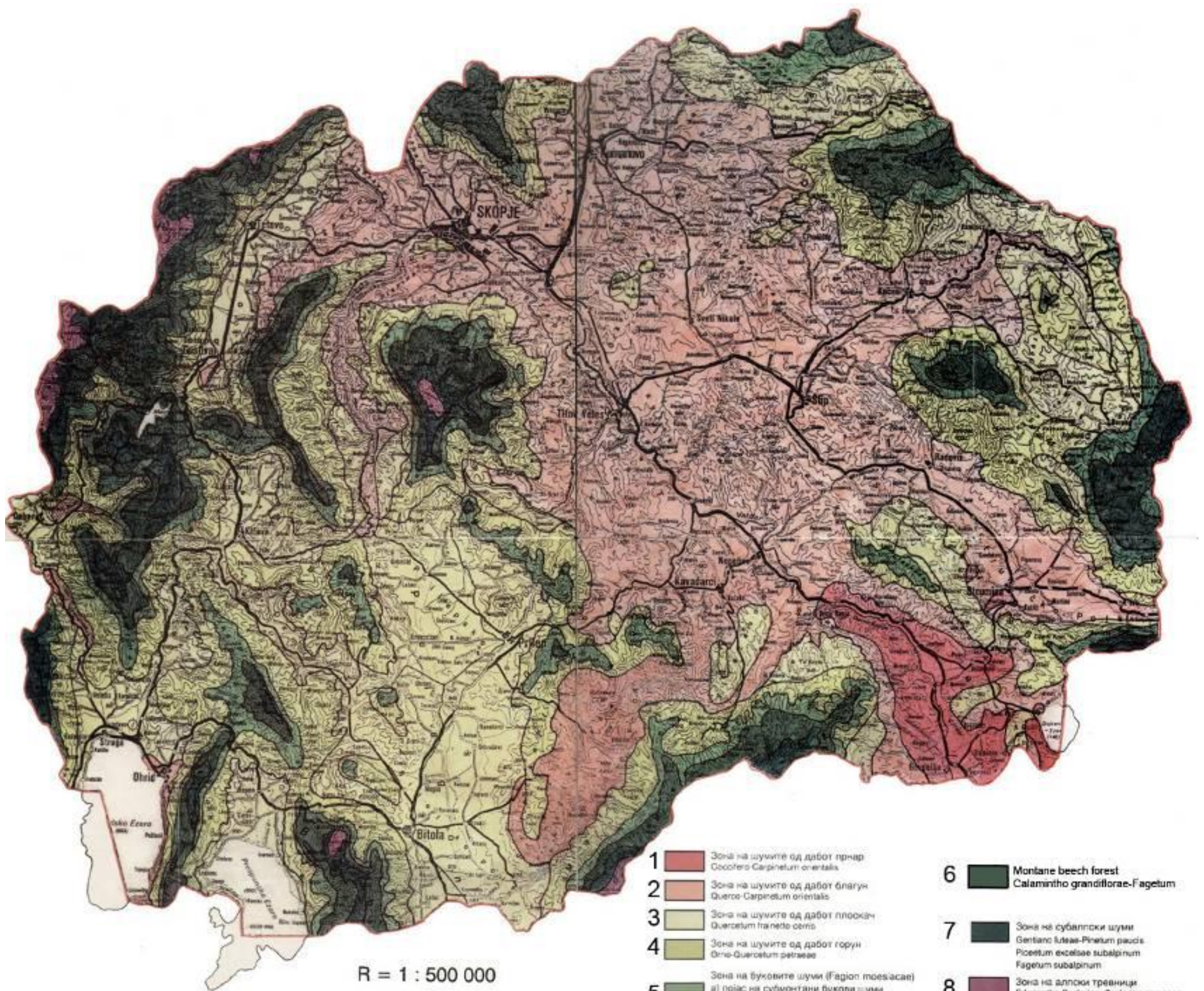

Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

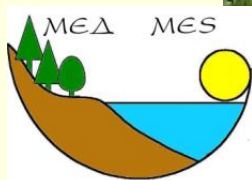

Растителни заедници

- Вегетацијата на Македонија е претставена со 260 растителни асоцијации;
  - 30 заедници се сметаат за загрозени (најголем дел од нив се блатни заедници кои се силно редуцирани или планински заедници со многу мало распространување)

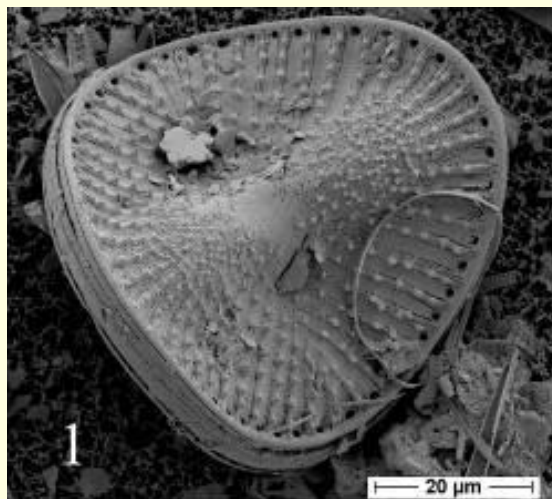

Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

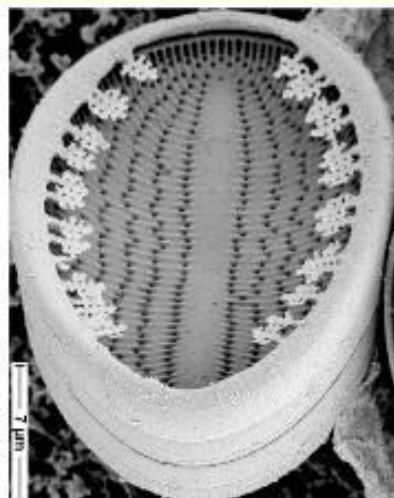
Дојран, 23-24 април 2009 година

АЛГИ

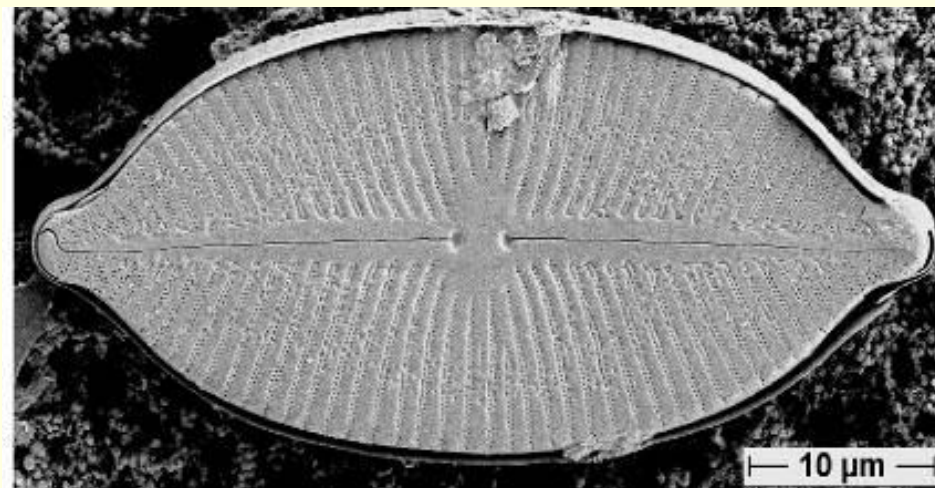
- Познати се над 1600 видови алги
  - Најважни локалитети се Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро
  - Околу 200 ендемити

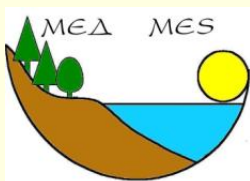
*Campylodiscus
echinatus*

*Cocconeis
robusta*

Placoneis ohridana

Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

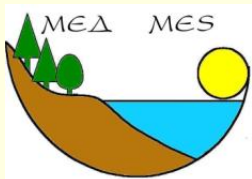

Габи и лишаи

Познати се над 1250 видови габи и околу 340 видови лишаи

- Прелиминарната црвена листа на габите во Македонија вклучува 67 видови габи.

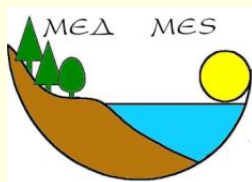
Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Флора

- Мовови – 350 видови (2 ендемити)
- Папрати – 42 видови (1 ендемит)
- Голосемени – 15 видови
- Скриеносемени 3200 видови (5000 таксони)
  - Дикотилни – 2600 (109 ендемити)
  - Монокотилни – 600 (5 ендемити)
- Според Глобална црвена листа на IUCN во Македонија се среќаваат 70 засегнати видови

Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Флора – најважни локалитети

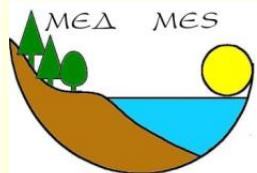

- I. Планини и високопланински региони Јакупица, Шар Планина, Кораб, Дешат, Бистра, Стогово, Јабланица, Галичица, Пелистер, Ниџе, Кожуф, Беласица, Осогово
- II. Клисуре (Вардар, Треска, Радика, Црн Дрим, Пчиња, Раец, Бабуна, Тополка, Црна Река, Бошава, Дошница, Коњска Река)
- III. Природни езера (Охридско, Преспанско и Дојранско)

Флора – најважни локалитети

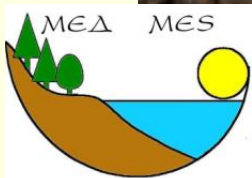
- IV. Низински блата и мочуришта (остатоци од Катлановско Блато, Преспанско Блато – Езерани, Охридско Блато, Струшко Блато, Пелагониско Блато, Негорци, Моноспотовско Блато, Гостиварско Блато)
- V. Планински мочуришта, тресетипта и глацијални езера (Шар Планина, Јакупица, Кораб, Дешат, Бистра, Јабланица, Пелистер, Пехчево – Јудови Ливади)
- VI. Низински регион (Жеден, Плетвар-Козјак-Сивец, Трескавец, Мукос, Селечка Планина, Барбарос, Илиница, Буковик, Мариово, Алшар, Витачево, Клепа, Даб, Чурчулум, Паљурци, Дојран, Плавуш)
- VII. Степовидни подрачја и засолени почви (Велес-Богословец-Штип-Криволак-Серта-Неготино), Овче Поле)

Фауна

- Без'рбетници – познати се околу 8900 членконоги - 7500 видови инсекти (околу 675 „македонски ендемити“)
  - Најмногу ендемити)

Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

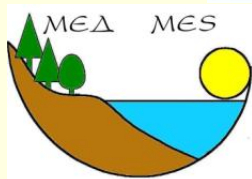
Дојран, 23-24 април 2009 година

Фауна

- Риби – 58 видови (20 ендемити)
- Водоземци - 15 видови
- Влекачи – 32 видови
- Птици – околу 330 видови
- Цицачи – 82 видови (4 ендемити)

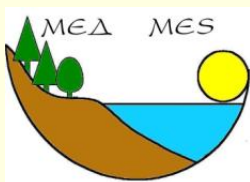
Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Фауна - загрозеност

- Според Европската црвена листа
  - Риби – 30 видови
  - Влекачи - 1
  - Птици - 66
  - Цицачи - 16

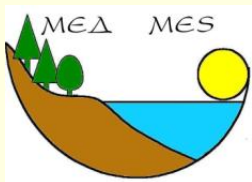
Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Агробiodиверзитет

- Растителен агробiodиверзитет
  - 129 домашни сорти,
  - но и 2205 увезени

- Домашни раси
  - Буша
  - Праменка
  - Домашна (балканска) коза
  - Локална примитивна свиња
  - Шарпланинец

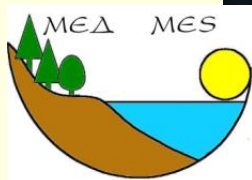
Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Закани

- **Загуба, модификација и фрагментирање на стаништата (преобразба на природните станишта, особено на водните површини, изградба на акумулации, неадекватно планирање при проширувањето на човековите населби, изградба на патишта за моторни возила и автопати, како и изградба на далноводи);**

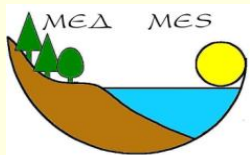

Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Закани

- Прекумерно искористување на биолошките ресурси (прекумерна испасување во некои мали области, прекумерен лов и риболов, трговија со диви видови растенија, габи и животни, безмилосно исцрпување на водите и неадекватно одреден еколошки минимум),

Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

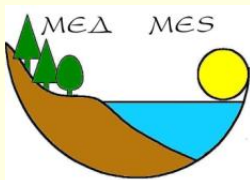
Дојран, 23-24 април 2009 година

Закани

- **Загадување (интензивно загадување на водите после 70те години на минатиот век, недостаток на мониторинг на копнените води, загадување на почвите како последица на индустријата, рударството, земјоделството, сообраќајот и сметиштата, загадување на воздухот);**

Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

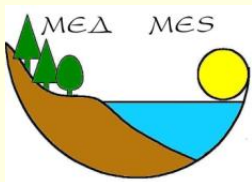
Дојран, 23-24 април 2009 година

Закани

- Интродуцирани и инвазивни видови, природни патогени, катастрофи.

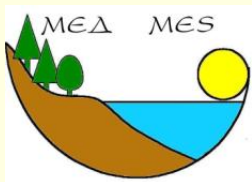
Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Закани

- Климатски промени (се очекуваат драстични промени);

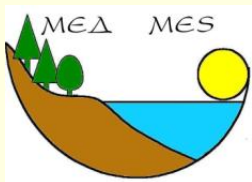
Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Закани

- **Индиректни и други фактори (недоволна имплементација на националната легислатива, низок степен на јавна свест, недстиг од капацитети во институциите, несоодветно имплементирање на документите за просторно планирање, ерозија, недостаток од познавање на одредени аспекти од биолошкото разнообразие, несоодветен или недостаток на мониторинг системи).**

Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

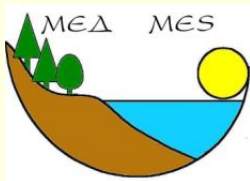
Дојран, 23-24 април 2009 година

Закани

- Најлошата состојба произлегува од многу ниското ниво на имплементирање на документите за просторно планирање (национални и локални), кои патем се и несоодветни, барем во поглед на зачувувањето на природата. Планирањето и изградбата на патната инфраструктура (изградба на нови или реконструкција на постоечките патишта) се спроведува без да се води сметка на потребите за придвижување и мигрирање на видовите. Се даваат нови концесии за искористување на минералните ресурси или други видови на искористување без притоа да се консултираат со постоечките документи за зачувување на природата (ниту националните, ниту меѓународните). Оттука, фрагментацијата на стаништата претставува најголема закана за одржувањето на поволна состојба на компонентите на биолошката разновидност. Крупните ѕверови се најзагрозена група бидејќи имаат високи побарувања во однос на областа и квалитетот на стаништето.

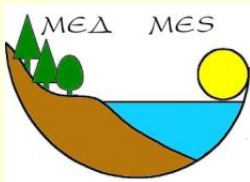
Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

Еколошките мрежи во заштита на природата и биолошката разновидност

- Се чини дека поврзувањето на клучните (најзачувани и најзначајни) станишта со биокоридори во мрежа на национално и меѓународно ниво е најдобриот начин за зачувување на биодиверзитетот.
- Затоа еколошките мрежи се основната политичка и стратешка определба за зачувување на природата...
- Еколошките мрежи треба да ги дадат насоките за помирување на спротивставените сектори - заштита на природата и искористување на природните ресурси

Развој на Национална еколошка мрежа во РМ (МАК-НЕН)

Дојран, 23-24 април 2009 година

